

บทนำ

บทที่ 1

ความสำคัญของปัญหา

การวัดและประเมินผลการศึกษาในปัจจุบัน จะเน้นที่แบบสอบปรนัย มากกว่าแบบสอบความเรียง เนื่องจาก ตรวจง่าย สะดวก สามารถควบคุมคำตอบให้เป็นไปตามที่ต้องการได้ และแบบสอบปรนัยที่สร้างอย่างดี สามารถที่จะวัดพฤติกรรมระดับสูงของบลูม (Bloom) ได้ (ชวาล แพร์ตกุล, 2507) แต่การสร้างแบบสอบปรนัยให้สามารถวัดพฤติกรรมระดับสูง ไม่ใช่สิ่งที่ทำได้ง่าย นอกจากนั้นยังมีปัญหาเรื่องการเดาคำตอบ ซึ่งไม่สามารถบอกได้ว่า ผู้ตอบข้อสอบนั้นตอบด้วยความรู้แท้จริง หรือมีความรู้เพียงบางส่วน ต่างจากแบบสอบความเรียง ซึ่งสามารถวัดพฤติกรรมระดับสูงของบลูม รวมทั้งขจัดปัญหาเรื่องการเดาได้ (ไพศาล หวังพานิช, 2528) ที่สำคัญที่สุดการใช้แบบสอบปรนัยเพียงอย่างเดียวในทุกๆด้าน อาจก่อให้เกิดผลลบต่อการจัดการศึกษาได้ (อุทุมพร จามรมาน, 2531) สมบุญ ภู่นวล (2529) กล่าวว่า ข้อสอบแบบความเรียงเหมาะสมที่จะใช้ในการทดสอบระหว่างภาคเรียน เพราะสามารถที่จะวัดเกี่ยวกับความคิดเห็น เจตคติ ความสามารถในการสังเคราะห์ และความสามารถในการบูรณาการความรู้

ทฤษฎีการวัดและประเมินผลการศึกษา ที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย คือทฤษฎีคลาสสิกอล (Classical theory) โดยใช้แบบสอบเป็นเครื่องมือ กระตุ้นผู้เข้าสอบให้แสดงพฤติกรรมความสามารถที่แท้จริงออกมา และมุ่งวัดให้ตรงกับความสามารถนั้น ผลจากการวัดที่ถูกต้องและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง จะทำให้เกิดความมั่นใจต่อการนำไปประเมินคุณภาพการเรียนการสอน และสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้การวัดผลการศึกษามีประสิทธิภาพ คือเครื่องมือวัดที่เชื่อถือได้

แบบสอบความเรียงถึงจะมีประสิทธิภาพในการวัดผลสัมฤทธิ์ ระดับการเรียนรู้ชั้นสูงดังที่กล่าวมาก็ตามแต่แบบสอบชนิดนี้ก็มีจุดอ่อนในแง่การวัดผลที่สำคัญ (Coffman, 1971; Ebel and Frisbie, 1986; Mehrens and Lehmann, 1984) 2 ประการคือ

1. ความคลาดเคลื่อนอันเนื่องมาจากการตรวจแบบสอบความเรียง ซึ่งตรวจยาก การตรวจให้คะแนนมีโอกาสที่จะลำเอียงได้ง่ายในการตรวจ ถ้าผู้ตรวจไม่มีเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่แน่นอน ต้องใช้เวลาในการตอบและการตรวจมาก

2. แบบสอบไม่สามารถสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน โดยเฉพาะในแบบสอบความเรียงที่ไม่จำกัดคำตอบอันเนื่องมาจากความไม่จำเพาะเจาะจงของคำถาม

นักวัดผลการศึกษาหลายท่าน ได้เสนอแนะวิธีปรับปรุงแก้ไขวิธีการตรวจแบบสอบความเรียง เพื่อให้แบบสอบมีคุณภาพ (Bergman, 1981; Cochran & Weideman, 1937 cited by Hopkin and Stanley, 1981; Ebel and Frisbie, 1986; Mehrens and Lehman, 1984; อุทุมพร จามรมาน, 2535) ได้แก่

- (1) มีการฝึกผู้ตรวจก่อนการตรวจ
- (2) ใช้วิธีการตรวจที่เหมาะสม
- (3) มุ่งสนใจเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับผลการเรียนที่มุ่งวัดเท่านั้น
- (4) ต้องใช้เกณฑ์การตรวจกับนักเรียนทุกคน อย่างคงเส้นคงวา
- (5) อ่านคำตอบทีละข้อของทุกคน
- (6) ควรตรวจหลายครั้งหรือตรวจหลายคน นั่นคือผู้ตรวจคนเดียวตรวจหลายครั้ง หรือการตรวจครั้งหนึ่งให้ผู้ตรวจหลายคน

จากที่กล่าวมาจะพบว่า การทำให้แบบสอบความเรียงมีคุณภาพ วิธีหนึ่งก็คือ วิธีตรวจให้คะแนนคำตอบซึ่งสามารถตรวจได้ 3 วิธี (Ebel and Frisbie, 1986; Marshall and Hales, 1971; Mehren and Lehmann, 1984; University of Cambridge, 1991; ไพศาล หวังพานิช, 2528; อุทุมพร จามรมาน, 2535) คือ

1. วิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด (Point method, Analytical method) วิธีนี้เหมาะสำหรับการตรวจคำตอบที่ไม่กระจายแตกต่างกันตามความคิดมากนัก หรือคำตอบที่เป็นไปอยู่ในวงจำกัดพอประมาณ มักใช้กับการสอบที่เน้นเนื้อหาสาระ และมีจำนวนผู้สอบไม่มากนัก การให้คะแนนทำโดยตั้งเกณฑ์การตรวจไว้ล่วงหน้า แล้วแบ่งแยกคะแนนในแต่ละข้อออกตามคำตอบที่เด็กควรจะตอบ ซึ่งเมื่อรวมแล้วจะเท่ากับคะแนนเต็มข้อนั้นๆ จุดอ่อนของวิธีนี้อยู่ที่เสียเวลาในการตรวจมาก เพราะต้องตรวจทีละประเด็นและผลการตรวจประเด็นต่างๆ อาจก่อให้เกิดความประทับใจ มีผลถึงประเด็นหลังๆ ได้ และการแยกเป็นประเด็นย่อยมาก อาจทำให้วัดไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้

2. วิธีตรวจแบบอิงการเรียงคุณภาพ (Sorting method, Holistic method) เป็นวิธีตรวจที่เน้นคุณภาพการวิพากษ์วิจารณ์ วิเคราะห์ หรือการเสนอแนวคิดโดยรวม เหมาะกับการตรวจที่ไม่มุ่งเน้นเนื้อหาที่ตายตัวหรือมีขอบเขตกว้าง วิธีนี้จะตรวจได้ง่ายและเร็วกว่าวิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด แต่คะแนนที่ได้ออกมาจะไม่มีจุดชี้ที่ชัดเจน ถึงคำตอบของนักเรียนที่ได้คะแนนน้อย

3. วิธีตรวจแบบอิงความประทับใจ (Impression marking) เป็นวิธีการตรวจ ที่ผู้ตรวจให้คะแนนตามความรู้สึกของตน ซึ่งเป็นการให้คะแนนโดยอิงตัวผู้ตรวจเป็นหลัก ทำให้คะแนนที่ได้อาจไม่ยุติธรรม แต่เป็นวิธีที่ตรวจได้ง่ายและเร็วกว่า 2 วิธีแรก

ซึ่งจากวิธีการตรวจทั้ง 3 วิธี วิธีแรกเป็นการตรวจโดยเทียบกับเกณฑ์ วิธีที่ 2 เป็นการตรวจโดยเปรียบเทียบกับกลุ่ม ส่วนวิธีที่ 3 เป็นการตรวจโดยอิงผู้ตรวจเป็นหลัก ในแต่ละวิธีมีทั้งข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการตรวจ ซึ่งน่าจะมีผลต่อคะแนนของแบบสอบความเรียง ผู้วิจัยจึงศึกษาคะแนนที่ได้จากวิธีการตรวจแบบต่างๆ ดังกล่าว และเปรียบเทียบคะแนนที่ได้ กับวิธีการตรวจของผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจาก การตรวจให้คะแนนแบบสอบความเรียงโดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจให้คะแนน ถือว่าเป็นการตรวจที่ละเอียดและได้คะแนนใกล้เคียงกับความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาค่าสถิติภาคบรรยาย ของคะแนนแบบสอบความเรียงที่ได้จากวิธีการตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด, แบบอิงการเรียงคุณภาพ และแบบอิงความประทับใจ ซึ่งได้แก่

- 1.1 การหาค่าตรงกลาง ได้แก่ ค่าเฉลี่ย, ค่ามัธยฐาน, ค่าฐานนิยม
- 1.2 การหาค่าที่บอกการกระจาย ได้แก่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์, พิสัย, คะแนนสูงสุด, คะแนนต่ำสุด
- 1.3 การหาค่าที่แสดงลักษณะการแจกแจงของข้อมูล ได้แก่ ค่าความเบ้, ค่าความโด่ง-แบน

2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนของแบบสอบความเรียง ที่ได้จากวิธีการตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด แบบอิงการเรียงคุณภาพ และแบบอิงความประทับใจ

3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนของแบบสอบถามความเรียง ที่ได้จากวิธีการตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด แบบอิงการเรียงคุณภาพ และแบบอิงความประทับใจ กับคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญตรวจ

4. เพื่อเปรียบเทียบค่าความเที่ยงของคะแนนแบบสอบถามความเรียง ที่ได้จากวิธีการตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด, แบบอิงการเรียงคุณภาพ และแบบอิงความประทับใจ ได้แก่

4.1 ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจ

4.2 ค่าความเที่ยงของการตรวจซ้ำของผู้ตรวจคนเดียว

สมมติฐานของการวิจัย

วิธีการตรวจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คะแนนแตกต่างกัน วิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด เป็นวิธีการตรวจโดยเทียบกับเกณฑ์, วิธีตรวจแบบอิงการเรียงคุณภาพเป็นการตรวจโดยเทียบกับกลุ่มนักเรียน ส่วนวิธีตรวจแบบอิงความประทับใจ จะตรวจให้คะแนน โดยอิงผู้ตรวจเป็นหลัก และจากวิธีการตรวจทั้ง 3 แบบ จะพบว่า วิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด เป็นวิธีตรวจให้คะแนนตามประเด็นที่นักเรียนตอบ คำตอบที่ถูกต้องและน้ำหนักคะแนนจะถูกกำหนดไว้ ทำให้ผู้ตรวจสามารถใช้เกณฑ์การตรวจได้อย่างค่อนข้างเป็นปรนัย และมีระบบการให้คะแนนที่แน่นอนไม่สับสน วิธีตรวจแบบอิงการเรียงคุณภาพ คำตอบจะไม่ได้แบ่งเป็นประเด็นย่อยๆ การตรวจให้คะแนนจะขึ้นกับประเด็นหลัก และวิธีตรวจแบบอิงความประทับใจจะตรวจให้คะแนนโดยอิงผู้ตรวจ จากงานวิจัยของ จิราพร (2535) ที่พบว่าวิธีตรวจแบบประเมินรวมรายชื่อ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่าวิธีตรวจแบบวิเคราะห์รายชื่อ และตามที่ไพศาล หวังพานิช (2529) กล่าวถึงการตรวจแบบสอบถามความเรียง กรณีที่ผู้ตรวจขาดหลักเกณฑ์การให้คะแนนทำให้คะแนนที่ให้กับนักเรียนมักออกมาในรูปกลางๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักของความคลาดเคลื่อนแนวโน้มส่วนกลาง (Central Tendency Error) คือ ถ้าไม่แน่ใจก็ให้คะแนนกลางๆไว้ก่อน และจากการที่ คอฟแมน (Coffman, 1971) กล่าวว่า ผู้ตรวจแต่ละคนมีความเข้มงวดต่างกัน บางคนชอบให้คะแนนมากๆ แต่บางคนชอบให้คะแนนน้อยๆ การกระจายของคะแนนจึงต่างกัน ถ้าการตรวจให้อิสระแก่ผู้ตรวจ ในการพิจารณาให้คะแนนก็จะทำให้เกิดความแตกต่างของคะแนนมากขึ้น ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากวิธีตรวจทั้ง 3 วิธี นั้น
  - 1.1 ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากวิธีตรวจแบบอิงการเรียงคุณภาพ น่าจะสูงกว่าวิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด
  - 1.2 ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากวิธีตรวจแบบอิงความประทับใจ น่าจะสูงกว่าวิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด
  - 1.3 ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากวิธีตรวจแบบอิงความประทับใจ น่าจะสูงกว่าวิธีตรวจแบบอิงการเรียงคุณภาพ

การตรวจให้คะแนนแบบสอบความเรียง โดยผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ตรวจให้คะแนน เป็นการตรวจที่ละเอียด และใช้เวลาในการตรวจมาก แต่ตรวจให้คะแนนได้ใกล้เคียงกับความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน ซึ่งอธิบายในแง่ของทฤษฎีคลาสสิกอล (Classical Theory) ได้ว่า การใช้วิธีการตรวจ และเกณฑ์การตรวจที่ดี ทำให้ความคลาดเคลื่อนของคะแนนที่ได้จากการวัด (Error Score) ลดลง และเป็นผลให้คะแนนที่ได้จากการวัด (Observed Score) มีค่าใกล้เคียงกับคะแนนจริง (True Score) หรือคะแนนที่บ่งถึงความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน ซึ่งเมื่อเทียบกับวิธีตรวจอีก 3 วิธี ที่มีวิธีตรวจให้คะแนนที่ต่างกัน จะพบว่าวิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด มีจุดอ่อนอยู่ที่ถ้าเราแยกคำตอบออกเป็นประเด็นน้อยมาก จะทำให้วัดไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนได้ ส่วนวิธีตรวจแบบอิงการเรียงคุณภาพและแบบอิงความประทับใจ มีความเป็นปรนัยในการตรวจให้คะแนนน้อยกว่าวิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมุติฐานดังนี้

2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากวิธีตรวจทั้ง 3 วิธี น่าจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญตรวจ ดังนี้
  - 2.1 ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากวิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด น่าจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญตรวจ
  - 2.2 ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากวิธีตรวจแบบอิงการเรียงคุณภาพ น่าจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญตรวจ
  - 2.3 ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากวิธีตรวจแบบอิงความประทับใจ น่าจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญตรวจ

คอฟแมน (Coffman, 1971); อีเบล และฟรีสบาย (Ebel and Frisbie, 1986) สรุปว่าการที่แบบสอบถามเรียงมีความเที่ยงต่ำ แสดงว่าค่าที่วัดได้จะมีค่าคะแนนจริงน้อยแต่มีความคลาดเคลื่อนมาก ความคลาดเคลื่อนของค่าความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจมีสาเหตุเนื่องมาจาก ผู้ตรวจต่างคนมีแนวโน้มจะให้คะแนนต่างกัน บางคนชอบให้คะแนนสูง บางคนชอบให้คะแนนต่ำขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นผู้ตรวจ และผู้ตรวจแต่ละคนมีการตรวจที่ต่างกัน บางคนชอบให้คะแนนใกล้ค่าเฉลี่ย บางคนให้คะแนนกระจายกันไป ส่วนค่าความเที่ยงของการตรวจซ้ำนั้น ความคลาดเคลื่อนจะมีสาเหตุอยู่ 3 ประการ ได้แก่ ความคงที่ของการใช้เกณฑ์การตรวจข้อสอบในแต่ละข้อของผู้ตรวจ ความคงที่ของการตรวจให้คะแนนข้อสอบแต่ละข้อของผู้ตรวจ และความแปรปรวนภายในผู้ตรวจเอง ซึ่ง เบิร์กแมน (Bergmann, 1981) ได้เสนอแนะวิธีแก้ไข โดยกล่าวว่า การชี้แจงให้ผู้ตรวจมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ตรวจ การรู้จักใช้แบบแผน หรือคู่มือการตรวจที่เหมาะสม สามารถทำให้คะแนนมีความเที่ยงสูงได้ โดยทั่วไปวิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด จะให้ค่าความเที่ยงสูงกว่าวิธีตรวจแบบอิงการเรียงคุณภาพ (Hopskin and Stanley, 1981; Marshall and Hales, 1971) ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมุติฐานดังนี้

3. ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจที่ได้จากวิธีตรวจทั้ง 3 วิธี น่าจะแตกต่างกัน และค่าความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจ ที่ได้จากวิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด น่าจะสูงกว่าอีก 2 วิธี คือ

3.1 ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจ ที่ได้จากวิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด น่าจะสูงกว่าวิธีตรวจแบบอิงการเรียงคุณภาพ

3.2 ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจ ที่ได้จากวิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด น่าจะสูงกว่าวิธีตรวจแบบอิงความประทับใจ

4. ค่าความเที่ยงของการตรวจซ้ำของผู้ตรวจทั้ง 6 คนน่าจะแตกต่างกัน และค่าความเที่ยงของการตรวจซ้ำ ที่ได้จากผู้ตรวจวิธีอิงประเด็นที่กำหนด น่าจะสูงกว่าอีก 2 วิธี ได้แก่

4.1 ค่าความเที่ยงของการตรวจซ้ำ ที่ได้จากผู้ตรวจวิธีอิงประเด็นที่กำหนด น่าจะสูงกว่าผู้ตรวจวิธีอิงการเรียงคุณภาพ

4.2 ค่าความเที่ยงของการตรวจซ้ำ ที่ได้จากผู้ตรวจวิธีอิงประเด็นที่กำหนด น่าจะสูงกว่าผู้ตรวจวิธีอิงความประทับใจ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรผู้สอบ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มศึกษาสัมพันธ์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2535 จำนวน 520 คน

ประชากรผู้ตรวจ ได้แก่ ครูที่สอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มศึกษาสัมพันธ์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2535 จำนวน 14 คน

2. ข้อสอบแบบความเรียง เป็นแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในรายวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องชีวิตในบ้าน จำนวนเวลาที่ใช้ในการสอน 42 คาบ

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่วิธีการตรวจ ซึ่งประกอบด้วย 3 วิธีคือ

3.1.1 วิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด

3.1.2 วิธีตรวจแบบอิงการเรียงคุณภาพ

3.1.3 วิธีตรวจแบบอิงความประทับใจ

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแทนด้วยคะแนนของแบบสอบความเรียง วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องชีวิตในบ้าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มศึกษาสัมพันธ์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน โดยคะแนนเหล่านี้ได้นำมาหาค่าสถิติภาคบรรยาย ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจ และค่าความเที่ยงของการตรวจซ้ำของผู้ตรวจคนเดียวกัน

4. เกณฑ์ภายนอกเพื่อใช้เทียบ ได้แก่ คะแนนที่ได้จากการตรวจ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ครูที่เข้าร่วมในงานวิจัยโดยการอาสาสมัคร แสดงถึงความตั้งใจในการตรวจให้คะแนนแบบสอบความเรียง
2. การดำเนินการสอบในเวลา สถานที่ ที่แตกต่างกันและเวลาที่ใช้ในการตรวจข้อสอบของนักเรียน ไม่มีผลต่อคะแนนสอบของนักเรียน

ข้อจำกัดของการวิจัย

การตรวจให้คะแนนแบบสอบความเรียง ต้องการผู้ตรวจหลายคนในแต่ละวิธี แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ต้องมีการตรวจทั้งสิ้น 4 ครั้ง คือ ตรวจก่อนฝึก 1 ครั้ง ฝึกตรวจ 1 ครั้ง และตรวจจริงทั้งหมด 2 ครั้ง จึงต้องใช้ผู้ตรวจที่มีความเต็มใจและสนใจในการตรวจแบบสอบ ดังนั้นการตรวจให้คะแนนแต่ละวิธีจึงใช้ผู้ตรวจเพียง 2 คนในการตรวจให้คะแนน

คำจำกัดความเชิงปฏิบัติการ

1. แบบสอบความเรียง หมายถึง แบบสอบที่ให้นักเรียนเขียนคำตอบแสดงความสามารถตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ในแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2526 เรื่อง ชีวิตในบ้าน จำนวน 4 ข้อ รวม 40 คะแนน ใช้เวลาในการสอบ 1 ชั่วโมง
2. วิธีการตรวจแบบต่างๆ หมายถึง วิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด, วิธีตรวจแบบอิงการเรียงคุณภาพ และวิธีตรวจแบบอิงความประทับใจ ซึ่งในแต่ละวิธีมีวิธีการตรวจให้คะแนนดังนี้
  - 2.1 วิธีตรวจแบบอิงประเด็นที่กำหนด หมายถึง การตรวจให้คะแนนคำตอบแบบสอบความเรียงแยกตามคำตอบเป็นตอนย่อยๆตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วจึงนำคะแนนของแต่ละตอนย่อยๆมารวมกัน เป็นคะแนนที่ได้รับทั้งข้อ

2.2 วิธีตรวจแบบอิงการเรียงคุณภาพ หมายถึง การตรวจให้คะแนน คำตอบแบบสอบความเรียง พิจารณาโดยรวมถึงคุณภาพของคำตอบ เทียบกับคำตอบตัวแบบ และเกณฑ์ที่กำหนดให้ โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ผู้ตรวจอ่านคำตอบของเด็กแต่ละคน แล้วพิจารณาจัดอันดับคุณภาพเป็น ดี ปานกลาง และเลว

2.2.2 อ่านซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เพื่อจัดอันดับคุณภาพในแต่ละกองและตรวจให้คะแนน

2.3 วิธีตรวจแบบอิงความประทับใจ หมายถึงการตรวจให้คะแนนคำตอบ ความเรียง โดยที่ผู้ตรวจ ให้คะแนนตามความรู้สึกประทับใจของผู้ตรวจ

3. ค่าความเที่ยงของคะแนนแบบสอบความเรียง หมายถึง ค่าที่บอกความคงที่ของคะแนนที่ได้จากวิธีการตรวจแต่ละวิธี คำนวณโดย ใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ได้แก่

3.1 ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจ หมายถึง ค่าที่บอกความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจแบบสอบความเรียง ที่ตรวจด้วยวิธีตรวจแบบเดียวกัน

3.2 ค่าความเที่ยงของการตรวจซ้ำของผู้ตรวจคนเดียวกัน หมายถึง ค่าที่บอกถึงความสอดคล้องของคะแนนเมื่อตรวจซ้ำโดยผู้ตรวจคนเดียวกัน โดยเว้นระยะเวลา 10 วัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบผลของการตรวจแบบสอบความเรียง ด้วยวิธีตรวจทั้ง 3 วิธี ต่อคะแนนของแบบสอบความเรียง
2. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับครูผู้สอน ในการเลือกวิธีการตรวจ
3. เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาในเรื่องของวิธีการตรวจแบบต่างๆ ของแบบสอบความเรียง
4. เพื่อให้ครูสนใจ และเห็นคุณค่าของการใช้แบบสอบความเรียง ในการวัดและประเมินผลการศึกษา
5. เป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้การวัดและประเมินผล มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น